www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 217. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 18 вересня 1931.

VOL. XXXIX. No. 217. Jersey City, N. J., Friday, September 18, 1931. THREE CENTS.

ТАКИ ПРИЙДЕ ДО РЕВІЗІЇ ВОЄННИХ ДОВГІВ

ВАШИНҐТОН. — Мимо офіціяльної заяви адміністрації, що тепер не буде ніякої зміни в справі звороту воєнних довгів, панує загальне переконання, що саме правительство є тої думки, що мусить прийти до ревізії довгів. Справа та буде піднесена ще перед речинцем, у якім кінчиться моратория.

Кажуть, що президент Гувер висондовує сентимент загалу та жде на конґрес, щоби він висказав щодо цього свою думку.

ГОТОВІ ЗДЕРЖАТИ ДАЛЬШЕ ЗБРОЄННЯ.

ВАШИНҐТОН. — В урядових колах панує переконання, що як тільки Ліґа Націй заявиться за пропозицію італійського міністра заграничних справ, Ґрандіє, в справі припинення дальших збройнь до вирішення тої справи Конференцією Обезброєння, Злучені Держави не будуть теж продовжати збросння.

Правительство ставиться теж прихильно до пропозиції сенатора Бори в справі заведення пятьлітньої передишки в збросння.

ЗА ОБЄДНАННЯ І КОНТРОЛЮ ПРОМИСЛУ.

НЮ ЙОРК. — Джерард Своп, президент „Джеперал Електрік Компані", предложив новий плян стабілізації продукції й консумції, зменшення безробіття й забезпечення робітника на випадок безробіття, хороби, нездібности до роботи, старого віку й смерти.

Згідно з тим пляном кождий промисл повинен контролювати продукцію і збут. Всі організації, злучені з певною галузю промислу, повинні творити кравий торговельний союз. Над усіми тими союзами матиме контролю федеральна контрольна рада, яка дбатиме про те, щоби загал не був визискуваний з боку цеї організації.

Своп каже, що промисл повинен зрозуміти, що пойно така загальна організація може боротись успішно з теперішною депресією та завести якийсь лад у продукції. Промисловці, а між ними й Овен Д. Йонґ, поставилися до цього пляну прихильно.

ЗНАЙШЛИ ТІЛО КОЛИНҐСА.

НЮ ЙОРК. — Зачинають поволи відкривати тайну вбивства Бенджеміна Колинґса, котрого перед тижнем вбито на яхті. Море викинуло його тіло на беріг. Показується, що його руки були звязані та що він дістав сильний удар в голову, від якого помер. Все те не годиться з оповіданням жінки, будьтоби Колинґс благав помочі, коли його незнані люди кидали в море. Знавці кажуть, що він загинув передтим, заки кинули його в море.

ЗНАЙШЛИ ЛЕТУНІВ, ЩО ПУСТИЛИСЯ ЧЕРЕЗ ПАЦИФІК.

СІЄТЛ. — Коли пропала надія на ратунок загинулих летунів Алена й Мойла, котрі пустилися в дорогу з Японії до Злучених Держав через Тихий океан і пропали, донесли совіти, що летунів виратували совітські корабли. Обидва летуни знаходяться тепер на Камчатці.

СЕНАТ НАЗВАВ ҐОВЕРНОРА БРЕХУНОМ.

БЕЙТОН РУЖ (Люїзіяна). — Ґоверпор Лонґ вів від довшого часу кампанію за обмеження управи бановни на полудні. Його „бавовняно-прогибійний" плян не перейшов в леґіслятурі стейту Тексас. Лонґ заявив, що члени леґіслятури підплачені й тому є проти його пляну.

Сенат назвав за це Лонґа, ґоверпора Люїзіяни, боягузом і брехуном.

КАЖЕ, ЩО ЗАХІД ПРОТИ ГУВЕРА.

МІЛВОКІ. — Сенатор Томас Волш заявив, що Гувер перепаде при нових виборах, бо захід буде проти нього. Він каже, що з демократів має ґоверпор Рузвелт найкращі вигляди на вибір.

ОСТОРОЖНО З ПЕРЕЇЗДОМ ПЕРЕХРЕСТЬ.

МЕРЧЕНТВІЛ (Ню Джерзи). — Особовий поїзд Пенсилвенійської залізниці вдарив на перехрестю переїжджаючий залізничий тор троє з робітниками, наслідком чого згинуло 5 осіб, а 5 інших були важко поранені.

КОНВЕНЦІЯ ЕПИСКОПАЛІВ.

ДЕНВЕР. — Розпочато 50-ту конвенцію епископальної церкви. На конвенцію прибуло 1,500 делеґатів, світських і духовних, між котрими є богато сивоволосих епископів. У першім дні нарад заатаковано совіти за їх відношення до релігії, подружа й виховання.

ТРАҐІЧНА СМЕРТЬ РЕДАКТОРА.

НЮ ЙОРК. — Паркер Ллойд Смит, літ 29, редактор місячника „Фортюн", скочив з 32 поверха свого апартаменту й згинув на місці. Кажуть, що причиною самогубства було умове виснаження.

ВУЛФ ПРОТИ ЗАРОБІТНОЇ ПАЙКИ.

НЮ ЙОРК. — Метю Вулф, заступник президента Американської Федерації Праці, заявився проти введення заробітної пайки. Він каже, що клопіт Англії з заробітною пайкою повинен бути наукою для Америки.

НЕВДАЧНА ВТЕЧА РАКОВСЬКОГО.

Наспіли вісти про невдачну спробу втечі Раковського, бувшого радянського дипльомата в Парижі, з Барнаула, куди заслав його Сталін за „троцькізм". Раковський був спершу заславий до Архангельська, де жив серед таких поганих відносин, що захорів. Лікарі настоювали, щоби його вислати на Кавказ, але мстивий Сталін заслав „троцькіста" на Сибір у Барнаул. Тут жилося йому дуже погано. Не маючи ні звідки удержання, мусів шукати роботи і купувати собі харчі. Ввесь час був під доглядом ДПУ і що тижня ходив до реєстрації. Нараз Раковський утік з Барнаула. Це сильно непокоїло Москву. Він довго скривався в степі, опісля по Обі на дарабах дібрався до сибірської залізниці і крадьком пробивався на схід. Помагали йому опозиційні комуністи. Дістався до Красноярська, а відтіля хотів перейти в Манджурію. Нараз його наскочив кінний відділ ДПУ, арештував і відставив назад. Дальша доля Раковського не відома. Кажуть, що його перевезуть у Москву.

АРЕШТУВАННЯ ВИКОНАВЦІВ НАПАДУ НА ПОЧТАРЯ.

Поліція з Ніска арештувала вже виконавців нападу на почтаря з Тисниці, Масляка, які в нього забрали 4,500 зол., призначених для виплати платень державним службовикам. Арештовані: 26-літній Ян Пижа з Янкович і Станислав Лопацінський з Тисниці. Їх відставили до Ніска.

СЕМЕ НЕ КРАДИ.

У Марії Шкоди, властительки склепу у Львові, служила 19-літня Марія Мазур, родом з Новосілок, пов. Золочів. Спершу справувалася добре, але згодом почала свою хазяйку обкрадати. Зловивши її на горячому вчинку, Шкода зобовязала служницю відслужити шкоду. Марія на це згодилась, але перед кількома днями написала до хазяйки лист, в якому її перепрошує, а сама пішла на стрих і повісилась.

УБИТИЙ ГРОМОМ.

В пятницю, 21 серпня ц. р., убив грім у селі Наганеві, пов. Яворів, год. 6.30 веч., селянина Семена Антонишина, його два коні і ялівку. Антонишин вертав саме на конях до дому і гнав з пасовиська худобу. В хвилині, коли ялівка задержалася біля рова, напитися води, спинився теж він і тоді наступив удар. Дві корови вийшли ціло. Убитий осиротив дружину й двоє дітей.

ТРОШКИ СТАТИСТИКИ.

В Польщі є 634 міст, 288 повітів і 14,747 сільських громад. На центральні воєвідства припадає 228 міст, 94 повіти і 1,300 сіл, на східні — 60 міст, 37 повітів, 373 сіл; на західні — 169 міст, 69 повітів, 7,025 сіл; на полудневі — 177 міст, 83 повіти, 6,048 сіл. На наші землі припадає найменше міських громад.

ЖЕРТВИ ГРОМУ.

В одному з домів туристів альпейських у Каринтії кулистий грім поразив смертельно 17 осіб, а 4 лекше.

УКРАЇНСЬКА ГОДИНА НА РАДІО.

У вівторок, дня 22 вересня, буде українська година на радіо зі стації W.A.A.M., в Нюарку, Н. Дж. Початок точно в годині 7-мій вечером.

ПІД ЗВАЛИЩАМИ МІСЬКОЇ СТАЙНІ.

На Богданівці завалилася стайня громади м. Львова, арендована Тад. Стшелецьким. Звалища засипали Стшелецького, пять коров, коня, 3 поросята й пса. Пожежна сторожа добула зпід звалищ Стшелецького та звірята.

ЖАХЛИВА РОДИННА ТРАГЕДІЯ.

В Бабяницях (біля Лодзі) робітник Йосиф Редзинський вдушив свою жінку Анну та 4-місячного синка. Причиною було те, що Редзинський довідався, що теща намовляла доньку, щоби покинула чоловіка, за якого вийшла вісім місяців тому.

НАЙБІЛЬША ГОСТИННИЦЯ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Підприємство Баті будує в Зліні велитенський готель з кімнатами для 700 гостей і ресторацом для них. Крім цього кавярня зможе помістити ще 2,000 гостей зпоза гостинниці. Влаштована як найкраща гостинниця буде ще цього року віддана до вжитку.

ГНИЄ ЗБЖЕ НА РАДЯНЩИНІ.

„Колгоспи" і поодинокі господарства на Радянській Україні відмовляються збирати скошене збіже, яке лежить на просторі 12 міліонів арів і через дощі може зігнити. Влада оголосила мобілізацію комуністів, щоби ратувати збіже.

СИН ЗАВИНИВ, БАТЬКО ПОВІСИВСЯ.

В селі Глупчинцях на німецькому Шлеську відобрав собі життя місцевий селянин серед незвичайних обставин. Його 12-літній син кинув каменем до переїжджаючого самоходу і збив шибу. Відломки скла скалічили шофера в око, наслідком чого він осліп. Шофер заскаржив батька збиточного хлопця за відшкодування і суд признав йому досмертну ренту по 200 марок місячно. Рівночасно позволив шоферови заінтабулюватися на маєтку селянина на суму 30 тисяч марок. Цей засуд селянин взяв собі так до серця, що, вернувши з суду, повісився в стодолі.

КРАЇНА БЕЗКОНЕЧНИХ ЗЛОДІЯСТВ.

Величезні зловживання в бюрі „Орбіс" у Лодзі викрила поліція у звязку з виявленням афери фальшування на великі розміри залізничих білетів. Прокуратор Мандельский приказав арештувати директора лодзького відділу бюра „Орбіс", Шмерера, і кілька осіб, замішаних у цю аферу. Бюро „Орбіс" запечатано. Афера фальшування залізничих білетів у Лодзі це одна з найбільших афер у Польщі і заточує щораз ширші круги. Тому до Лодзі приїхала спеціяльна комісія міністерільна з Варшави та веде доходження в цій справі. Арештований директор Шмерер, зять бувшого президента ради міста Львова, мав спільника Мровеца, якого теж арештовано.

ЖИДІВСЬКА КОЛЬОНІЗАЦІЯ НА ЗАКАРПАТТІ.

Часопис „Жидовске Справи" подає проєкт створення на Закарпатті кольонізаційного жидівського терену. Мотивують це тим, що серед Жидів Мармарощини велика нужда, тисячі Жидів жиють самою кукурудзою (яка коштує 22 ч. к. за 25 кг.). На Закарпатті — твердить часопис — є ще багато неуправлюваної землі, яку можна дешево купити. Часопис предкладає, щоби організація ІСА ввійшла в контакт з місцевими жидівськими колами та щоби почала кольонізувати Закарпаття. Часопис додає, що треба сподіватися, що уряд. ЧСР не робитиме труднощів кольонізації.

ЗВІРСТВА ЧЕКІСТІВ.

Лотиська преса повідомляє, що мешканці хутора Рябінкіни, каценської волости, положеного на самім березі граничної ріки, були свідками розправи червоноармійців з жінкою, що пробувала перейти до Литви з двома малолітніми дітьми. В хвилі, коли жінка, приблизившися до границі, дісталася вже під беріг пограничної ріки, з засідки вискочили нагло читири червоноармійці і почали до неї стріляти. Ранена і налякана жінка кинулася назад на радянський бік, залишивши дітей на березі. Тоді радянський пограничник підійшов до неї близько і кількома стрілами положив її трупом.

СМЕРТЕЛЬНА ГРА.

У Голоску Великому під Львовом бавилися хлопчиська в копаного мяча, а що було їх замало, запросили до помочі кількох незнайомих, що приглядалися збоку. Один з них почав грати з таким розмахом, що замісць у мяч копнув 16-літнього Казимира Таппчана в голову. Хлопець упав без памяти на землю і перевезений до шпиталю, умер. Тимчасом невідомі грачі повтікали.

ХРИСТІЯНКА ГИНЕ НА ГРОБІ ЖИДА.

Гарна 22-літна служниця Анастазія Чапій у Станиславові залюбилася в приватному урядникови Михайлі Урмаці, Жиді, й обоє мали навіть побратися. Недавно Урман захорів і вмер. Коли після похорону на жидівському цвинтарі люди розійшлися, Настуня зажила якоїсь сильної отруї й кинулася на свіжу могилу. Відвезена до шпиталю, вона вмерла.

САМОГУБСТВО УРЯДОВЦІВ НАСЛІДКОМ РЕДУКЦІЇ.

Біля залізничої стації в Яслі кинувся під поїзд 24-літній бувший урядовець Ст. Адамчук. Він згинув на місці. Причина: недостача праці. Біля Шафляр у Новосанденчині кинувся під залізничий поїзд 41-літній Фел. Камінський. Колеса паровозу порозкидали частини його тіла на кількасот метрів. І тут причиною недостача праці.

НОВІ ВИНАХОДИ.

Російський інжинір Макомін, який перебуває в Парижі, винайшов літак з рухомими крилами. Тимсамим швидкість лету буде піднесена з 170 на 300 км. на годину.

ЛЯЦЬКИЙ „СТШЕЛЄЦ" КАТУЄ УКРАЇНЦІВ

НЕМА СТРИМУ ЛЯЦЬКИЙ СВАВОЛІ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Краєві часописи подають ввесь час відомости про напади на Українців та на українські інституції ляцького „стшельца". Приміром щоденних „подвигів стшельца" може бути напад членів „стшельца" на читальню „Просвіти" в селі Домашів, пов. Рава Руська.

Біля 9 год. вечером, дня 22 серпня, вдерлися до читальні „Просвіти" два члени „стшельца", С. Лижняк та Й. Томчишин. Тут вони побачили членів читальні, що плели вінки на Свято Борців, яке мало відбутися у Вербиці. Ляцькі „лицарі" накинулися на присутніх у читальні, вигукуючи: „Цо за пшиготоване до повстання, час то скончць юж". Один з них звернувся до присутнього тут п. Синьовського зі словами: „Ти бендзеш одповядал за організацієн партії. Ми тобе то само справіми, цо Петришкевічові; зараз зобачице, цо зробіми з вашон читальньон".

Після цих слів вони стали біля дверей, а інші члени „стшельца" почали крісами ломати віконниці та вибивати шиби. За кілька хвилин у всій читальняній домівці не стало ні одної шиби. Члени читальні, щоб не наразити її на закриття, змушені були розійтися домів, не давши відповідного опору ляцьким варварам. Згаданого Петришкевича „стшельци" побили минулого року так, що молодий хлопець за кілька днів сконав у тяжких муках. Та не було тоді кари „стшельцам", не буде її й тепер, бо сама влада підтримує й підюджує цих „рицерків" до виступів проти Українців.

УРЯД ЗАСПОКОЮЄ ДОМАГАННЯ ФЛЬОТИ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Після того, як уряд видав заяву, що він постарається задовольнити справедливі домагання воєнних моряків, на суднах наступив спокій. Воєнні судна прийшли в свої постійні бази й тимчасово припинили осінні маневри.

Крім хвилювання на суднах Атлянтійського океану в ескадрі Середземного моря моряки також висловили своє незадоволення зменшенням їм платні. Слідство встановило, що організаторами та ініціяторами заворушень були ірляндські моряки, що знаходяться на службі британської фльоти.

Заворушення в фльоті вважають дуже тяжким і небезпечним симптомом, бо вони можуть перекинутися до армії, поліції, вчительства та інших державних службовців, яким скорочують утримання.

ПРОТИ ПРОДОВЖЕННЯ МОРАТОРІЇ.

ПАРИЖ (Франція). — Відомости з Вашинґтону, що нібито президент Гувер має намір протягнути мораторію міжнародних боргів принаймні на пять років, викликали тут незадоволення в урядових, фінансових та торговельних колах Франції. Преса заявляє, що Франція тепер не погодиться на продовження мораторії й закликає уряд бути готовим так, щоб нове предложення президента Злучених Держав не застало Францію непідготованою.

Висловлюються гадки, що після відвідання Берліна премієр-міністер Ляваль має поїхати до Вашинґтону, щоб порозумітися з Гувером. Разом з тим преса висловлює незадоволення з того, що Анґлія хоче встановити мито на довіз до неї ріжних виробів. Преса кличе Францію встановити високе мито також на вироби анґлійські.

ВЖЕ ГОТУЮТЬСЯ ДО ВИБОРІВ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Консерватисти виступили з проєктом установлення мита у висоті 33 й пів процентів на ріжні вироби, які привозитимуть до Анґлії. Це предложення має ввійти в передвиборчу аґітаційну програму консерватистів. Сподіваються, що парлямент скоро буде розвязаний і призначиться нові вибори.

Про це натякнув також міністер фінансів, Сновден, у своїй останній промові. Заворушення у фльоті, збільшення податків, а тепер розмови про нові вибори тяжко відбиваються на фінансах держави.

ЗАГОСТРЮЮТЬ СУДИ И КАРУ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Місцеві суди загострили кару й прискорили судовий процес на всіх тих партійців, що систематично роблять бешкети в столиці. Судді карають однаково суворо комуністів, націоналістів, соціялістів і т. п. за порушення спокою й ладу на вулицях та в публичних місцях.

Підчас жидівських свят націоналісти робили демонстрації з гаслами „Дайте роботу й хліба!", „Геть Жидів!" Постійні заворушення в Німеччині підривають її економічне та політичне життя.

ЗАСПОКОЄННЯ ПО ТУРЕЦЬКОМУ.

ІСТАНБУЛ (Туреччина). — Уряд почав переселювати Курдів з перського кордону в глибину країни. Цим способом сподіваються припинити часті повстання Курдів. В першу чергу переселюють 2,000 родин.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.
One year ..... $ 7.00
Six months 0 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерси Сити і Заграницею:
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці $2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": Montgomery 5—0488. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1833.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

РАТУВАТИ ЗА ВСЯКУ ЦІНУ

Про що члени У. Н. Союза подбали, те й мають. Де господарили по відділах так, що подбали за тяжкі часи, там члени не відпадають через безробіття, бо їх ратують з відділових кас. І ми певні, що той ратунок є і буде великий. Бо, як стверджено на липневих нарадах Екзекутиви Союза, то в тім самім часі, коли з каси Союза виплачено міліони долярів на допомогу членам, таку саму суму виплачено ще й з кас відділів У. Н. Союза. Значить, Союзовці ратували Союзовців ще й тоді, коли про таку катастрофу, як теперішне безробіття, не було навіть чутки.

З того виходить, що взаїмний ратунок не є для Союзовців нічим новим. Його дух завжди жив між членами нашої організації. Завдяки йому ми не тільки ратували наших членів, але й висилали величезні суми на ратунок наших братів у рідним краю та на допомогу нашій визвольній боротьбі.

Тепер треба тільки ту допомогову акцію скріпити. Треба збудити жертвенність тих членів, що знаходяться в кращих матеріяльних обставинах. І не треба щадити відділових кас, коли ходить о дійсний ратунок дійсно потерпішого члена від безробіття. Ми мусимо напружити всі сили, щоби Союзовець не відпадав від нашої організації в часі лихоліття. Бо в цей спосіб не тільки сповнимо загально людський обовязок, але й покладемо нові основи під ширший розріст У. Н. Союза. Бо переконаються ті, котрі ще не є членами нашої організації, що У. Н. Союз не є лише звичайною асекурацийною компанією, а живою, благородною інституцією, яка живе долею й недолею своїх членів, за них думає і їх дійсно в потребі ратує.

Тому не відкладаймо справи ратунку членів нашої організації. Менше проєктуймо, а більше думаймо реально, себто берімся на місцях практично розвязувати справу допомоги й пишім до часопису саме про таку реальну роботу. Тоді буде менше слів, а більше діл. Менше слиз, а більше ратунку.

І памятаймо, що головна каса У. Н. Союза не може дати того, чого не має, чого ми самі до неї не вложили. Тому організуймо допомогу по відділах, а ввесь наш урядовий апарат і наш орган стане відділам і поодиноким членам у тій акції до помочі. Поміч безробітним можуть дати Союзовці з каси відділів У. Н. Союза. До того мусимо приноровитися, якщо хочемо мати таку допомогу. Ми віримо, що її можемо мати, й будемо мати.

І. Сулима.

УКРАЇНСЬКЕ ПИСЬМЕНСТВО ПІД БОЛЬШЕВИЦЬКИМ ОБУХОМ

(Докінчення).

Тьодібною неглибокою, яловою гротикою вільно займатися всім, бо тут нема ні „ухилів" ні контрреволюції, тому большевицька цензура не ставить письменникам ніяких перешкод. Тим то, треба сказати правду, комуністи так поширюють на Україні Винниченкові писання, бо в них того „перцю" аж занадто. Нехай пишуть про кохання-милування, про „Матрьошу, про Парашу — радість нашу", аби не чіпали справ громадських і політичних з небажаного для комуністів боку...

Російська комуністична партія на Україні ставить собі одним з перших завдань боротьбу з „українським шовінізмом". Під цю назву „шовінізм" підтягають усе, що хоч трохи нагадує, що український нарід живе не в своїй власній державі, а під чужою окупацією. Українець під московською пятою має бути „самоотверженним малоросом", людиною, яка для інтересів Москви що хвилини готова пожертвувати майно й життя українського народу.

В оповіданні Хвильового „Редактор Карк" головна особа твору каже:

„Невже я зайвий чоловік тому, що люблю безумно Україну?"

Так, любити свій нарід під владою комуністичної Москви заборонено. Бо знаєте, що з тої любови виростає? **Ненависть до гнобителів.** І тому большевики дуже ласкаво приймають тих письменників, які проповідують **любов** до Московщини, до Росії.

Є такий Грицько Коляда, який без сорому „втнув":

„Росія, Росія моя,
РСФСР — і я.
Набудуєм машин,
Набудуєм турбин
І будеш сама ти,
Індустрія"!...

Але що там Коляда! Он Сюсюра теж, попавши в Петербург (тепер „Ленінград"), кланяється до землі перед коронованими й некоронованими катами України:

„Місто північне, велике, я в обіймах твоїх.
Я на тебе уже не сердитий,
Випав з рук непотрібний ніж,
Хоч похмуро, міцним моноліт-[том
На козацьких кістках ти стоїш.
Ось морями встають обличчя:
Чорнобривці, старі, молоді,
Серце, козацьке серце!
Не хили свого обличчя,
Не личить тобі тепер, де
Пролетів романтики час,
Що крізь нього ми йшли до [загину
За мітичну якусь Україну,
Що дурили нею нас"...

Так, дійсно, Сосюра заслужив ласки московських диктаторів.

Взагалі все красне письменство під большевицьким панованням мусить описувати події української визвольної боротьби так, щоб **Українці виходили як бандити, а російські большевики як герої.**

Плодовитий письменник Кочура описує події революційних днів 1917—1920 рр. Для нього прихід німецького війська на Україну був окупацією (хоч проти Німців України в той час не боролися), зате російська червона армія, за Кочурою, „визволила" Україну, хоч для того треба було перестріляти й погноїти в тюрмах міліони Українців! В романах та оповіданнях українських письменників під большевиками провадиться систематичне виправдування большевизму і його насильств над українським народом. В романі Антоненка-Давидовича „Смерть" комуніст-Українець Горобенко мусить іти разом з комуністами-Москалями розстрілювати українських селян, і автор знаходить для цього виродка виправдання.

Ці письменники мають пошану до **сили**, навіть до чужої, ворожої українському народові сили. Той самий Антоненко-Давидович признається:

„Давно вже, відколи я випадково потрапив до тої психольогічної колізії, що звалась „стати свідомим Українцем"; я виплекав собі ненависть до Петра (царя московського) і його діл. В моїй уяві повставав не великий конструктор, не суворий прототип сучасного Кемаля Паші, а кат. Українському сентиментальному серцеві більше імпонує закутий у кайдани, кинутий до вогкої вязниці, хворий Павло Полуботок, аніж динамічна, могутня постать Петра І". (Життя й революція, січень 1929 р., Київ).

Культ сили, поклін перед насильством — це те, що прищепило Українцям московське рабство. Ці письменники повинні б бути послідовні й заатакувати Шевченка, бо він мав „сентиментальне серце" і більше співчував спаленому сильним цього світа Іванові Гусові й проклинав „царів — всесвітніх шинкарів", якою вони теорією не прикривали свої кривавi насильства.

Це, помимо „українізації" душевне й розумове **обмосковлення** українського письменства під большевиками є найбільша небезпека для будучности нашої літератури. І не тільки літератури. Не забуваймо, що літературні твори **формують характер молоді**, яка ті твори читає. Хто з нас, читаючи а молодости Фенімора Купера або Гоголевого „Тараса Бульбу", не уявляв себе „Могіканом" або Остапом Бульбенком? Без перебільшення можна сказати, що сучасний тип завоїстого польського інтелігента з його мріями про Польщу „від моря до моря" створили націоналістичні романи Сенкевича. Так саме сучасна російська інтелігенція з її розхрістіанство й душевною неохайністю — цеж герої романів Достоєвського та Толстого.

Вже давно ліпші українські люди бачили цю небезпеку з боку московської літератури. Відомий наш історик **Володимир Антонович** писав колись з приводу цього до свого приятеля Бориса Познанського.

„Наші діти виховалися зовсім на іншому грунті й в інших обставинах як ми й через те й характеристика їх інша. Трохи тут винуваті й ми: бачивши, яка **культура на них лізе**, треба нам було узброїти їх знанням якоїнебудь **західньої літератури**, щоб вони знайшли позитивні ідеали правди й добра. Ми всі на це не звертали уваги, а вони погрузились в те, що було ближче. Що вони там знайшли, добре знаємо: або **ідеалізацію сили** в її боротьбі з правом, або таку **пірвану**, що звичайний Арієць не розбере, або світоглядмі через „Злочин і кару" (роман Достоєвського). Всяка правда повинна відріжнятися простотою, ясністю й закінченістю, а в цих будійських туманних елюкубраціях сам чорт ногу зломить" („Україна", ч. 5., 1928 р., Київ).

Цю правду відчув один з найвизначніших українських письменників під большевиками, комуніст Хвильовий.

Хвильовий поставив питання цілком руба: у кого, в яких письменників світових літератур має шукати українське письменство зразків для наслідування. Хвильовий писав: „На яку з світових літератур мусимо взяти курс? У всякому разі не **на російську**, — це рішучо й без усяких застережень. Від російської літератури, від її стилю українська поезія мусить яко мога швидче тікати".

Ця заява Хвильового викликала загальне обурення російських комуністів та їх українських блюдолизів. Хвильовий мусів „каятись", їздив у Німеччину, в Австрію та Чехословаччину й привіз зза кордону „переконання", що евройська культура „гниє"... Але й це не помогло й Хвильового не чути майже з того часу „на літературному фронті".

З початком „пятирічного пляну" українська література зовсім занепала. Навіть на комуністичні журнали українською мовою забракло коштів. Чуємо, що гуморист Остап Вишня десь „колективізує" селян на Запоріжжі, інші, як Тичина, замовкли, „страха ради московська"...

Тяжку добу переживає українське письменство під большевицьким пануванням. Рука гнобителів руйнує найцінніший скарб народньої душі: поезію. Але — „неситий не виорє на дні моря поля"... Всеж таки Українці **не читають** большевицьких і большевизанських письменників. Їхні книжки лежать на полицях у бібліотеках нерухомо. Мусів уже признати цей факт і теперішній приятельник царя Петра І., письменник Антоненко-Давидович:

„По наших бібліотеках і школах, писав він ще року 1929, **на жаль**, не дуже подобають нашу сучасну літературу, все **кляськи, кляськи**".

Жива душа народня! Вона не піддається на приманку московських попихачів.

Дійсно, як показують числа випозичених в українських бібліотеках книжок, то український читач бере книги Коцюбинського, Франка, Лесі Українки, Нечуя-Левицького, а на силкування „радянських" письменників не звертає уваги.

Це запорука того, що московська отрута не пішла глибоко в народне тіло. Тільки невеликі гурятки слабодухів піддалися на „лакомство нещасне", а маса української нації відрухово, вищим життєвим розумом, бачить небезпеку й обминає її, де може.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КОТРІ МОЖНА ВЖЕ ЗАМОВЛЯТИ В НАЙБІЛЬШІЙ КНИГАРНІ „СВОБОДИ".

	цнт
Перша Книжечка (Буквар), П. Матвійчука	40
Друга Книжечка (Читанка для II. кляси), М. Матвійчука	45
Трета Книжечка (Читанка для III. кляси), М. Матвійчука	60
Коротка Історія України, І. Крипякевича	50
Мала Історія України, І. Крипякевича	15
Початкова Географія, з багатьома малюнками і картою, написав Степан Рудницький	75
Малий Катехизм християнсько-католицької релігії, уложив о. Іван Рудович	35
Біблійна Історія, старого і нового завіта, о. д-ра Ярослава Левицького	85
Коротка Історія Біблійна старого і нового завіта, уложив о. д-р Я. Левицький	75
Шкільний Співанник, Ф. Колесси	75
Засвистали Козаченьки, народний співанник з нотами і малюнками	65

Повищі книжки можна набути в книгарні Свободи. Сих книжок маємо тільки по кілька примірників.

„SVOBODA"
81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Василь Стефаник.

СИНИ*)

Присвячую моєму другові Левкові Бачинському.

Старий Максим волочив яру пшеницю кіньми добрими, молодими. Борони літали по землі, як перо. Максим кинув колесо на ріллю, сорочка розіпнялася і впала аж на плечі. Хмара куряви зпід борін засипала його сивий чупер на голові і на грудях. Він галасував, лютився, а люде з сусідних нив говорили до себе:

— Старий пес, усе лютий, але молоді коні ще міцно тримає; богатир, із замолоду добре годований, та втратив обох синів і від тогди все кричит і на поли і в селі.

Максим спер коні.

— Старі кости, як стара верба: на вогонь добрі, а з кіньми бігати ні до чого. Як ноги погиваються коло коний, а в данци полютюся, то такі ноги, най не кажу, що варт. „Лізь, діду, на піч, пора вже прийшла.

То він потряс сивою головою попід чорні кінські гриви та кричав дальше:

— Та на піч, брьи, я ще годен вілізти, але ніч студена, облупана, Образи на стінах почорніли, а світі дивлются на пусту хату, як голодні пси. Стара ціле житє обткала їх бервінком та васильком та голуби перед ними золотила, аби ласкаві були, аби хата ясна була, аби діти росли. Та хоть їх богато, а всі вони до нічого, світці. Синів нема, стару запорпав у землю, а ви, боги, мусите вібачити за бервінок — було ліпше дбати... Ану, звіздочолий, поки нам Бог назначив, берімся, брьи, до цеї землі.

І ходили вони з одного кінця ниви на другий, затулені курявою, а борони кусали землю, гаркотіли, роздрапували її, аби зернови вчинити мягке ложе.

— Ти, Босаку, ти не є жаден кінь, ти пес, ти всі плечі мені обгриз, знак на знакови, скусав, а скусав. Не сіпай хоть ти мене, бо так ні жите насіпало, що ледви на ногах стою. Я тобі досвіта сиплю овес, ще сам нічого не івши; я тебе вічісую; я тебе старими слозами поливаю, а ти кусаєш. Звіздочолий у мене чоловік: він чорними очима за мнов водит; він мене жьилуе; він свойов гривов обтирає дідові сльози; а ти, поганий, серця не маєш. Ще недавно ти пілий жмут мойого волося вірвав і пустив під ноги в гній. Так не належит робити, бо хоть ти дуже красний кінь, але зате поганий. Жидам тебе не можу продати, але якби прийшов до мене світий Юрій, то бігме, подарувавби ті, абис з ним ішов знай розбивати; робити землю: ти не здатний, бо в тобі спокою нема.

То він слинив пальці, вимивав рану на плечах та присипав порохом.

— Гей, коні, ідім, ідім...

А борони притихали, земля подавалася, розсипувалася. Максимові ноги чули під собою мягкість, ту мягкість, яка дуже рідко гостить у душі мужика; земля дає йому ту мягкість і за те він її так любить. І як він закидав жменею зерно, то приповідав: колисочку я вам постелив мягеньку, ростіт до неба.

Максим успокоювався, не кричав уже та нагло задержав коні.

— Та якого дідька болиш, ти стара корсо, хрупаєш у кождім замку, криваве?

То він оглянувся позад себе та побачив попри борони нитку червоної крови і сів.

— Скло залізло, матері твої! тепер волочи, а ниви недородженої не лишиш, хіба си розскочиш у кусні. А ти, небого ниво, малий спасибіг будеш мати з цеї старої крови, бо стара кров, як старий гній, ніц не родит: мені утрата, а тобі ніякого зиску.

Кривоучи, він видряг коні, повів до воза та наклав перед них сіна.

— Ти, сонце, не захмурюйся на старого, що за борзо робит полудне; старий не має чим ходити...

Він витяг з торби хліб, солонину та фляшку і вимивав рану горівкою; потім відірвав кавалок рукава, завив ногу і завязав мотузом від міха.

— Тепер або боди, або переставай, або як хочеш, а волочити таки будеш.

Напився горівки, взяв хліб, кусав його та наново сердитий витукував:

— Це хліб? ним лиш коня жидівського чиеати, бо на доборім кони шкіру здре. Приходят до мене роєм ті підкольані*): Діду, — кажут — ми вам печи будемо, прати будемо, запишіт нам поля. — Ці подерті суки гадают, що я їм поле тримав? Як умру, то най на моїм поли чічки ростут та най своїми маленькими головами кажут Отченаш за діда.

Зі злости шпурнув хлібом далеко на ріллю.

— Зуби здрігаются від цего макуха; пиймо, Максимку, горівки, вона гладко йде...

— Мой, мовчи, не гавкай над мойов головов; кому взьвьси співати? Оцему обдертому та обгризеному дідови? Летя собі гет до неба, скажи свому богови, що най не посилає мені дурну птаху з співом, бо як він такий мощний, най мені пішле мойх синів. Бо ізза его волі я лишився сам на всі земли. Най тій бог співанками мене не гудит, забирайси!

І він кинув грудкою землі в жайворонка та жайворонок ще краще почав співати над його головою і не хотів летіти до Бога.

— Ти, пташку, ти ніц а ніц не розумієш. Як мій малий Іван вганяв за тобою, аби тебе ймити; як шукав твого гнізда по межах та грав на співці, то ти тогди, пташко, розумно робила, щос співала, так треба було робити. Твій спів і Іванова сопівка ішли нізом, а поверх нас сонце і всі вони сипали божий глас і надо мнов і над блискучими плугами і над всім миром веселим. А крізь сонце Бог, як крізь золоте сито, обсипав нас ясностев і всі земля і всі люди віблискували золотом. Так то сонце розчьвинило весну на земли, як у великім корпті...

— А з того корита ми брали колачі, а колачі стояли перед музикайи, а молоді в квітках любилися і ішли до шлюбу і котилася весна, як море, як потопа; та тогди, пташко, твій спів сплював в моє серце, як різка вода в новий збанок...

— Ідиж собі, пташко, в ті краї, де ще колачів не забрали, а дітей не порізали.

Обома руками взяв він свою сиву голову тай схилив до землі.

— Стиш тобі, сивий волосе, до стидайси, що приповідаєш та приспівуєш, як плаксива баба, бо нічо вже тобі на цім світі не поможе...

— Ех, сини мої, сини мої, де ваші голови покладені?! Не землю всю, але душу бим пободав, абим кровавими ногами зайшов до вашого гробу. Господи, брешут золоті кипи по церквах, що ти мав сина, брешут, шос мав! Ти свого воскресив, кажут. А я тобі не кажу: воскреси їх, я тобі кажу: покажи гроби, най я ляжу коло них. Ти видиш цілий світ, але над моїми гробами ти отемнів...

— Най тобі оца синя баня так потріскає, як мое серце...

— Та прийдіт котра до старого; ніби ви їх не обіймали моїх синів та не лягали в білу постіль? Та вони були, як дуби кучеряві... Та принеси на руках бабиритко, не встидайси, приходи. Дід тобі всі коверці під ноги підкине, а байструкові порубає все полотно найтонше на пелінки. Бо ти ходиш без вінка та плачеш від наруги...

І діди, обимив обі руки вгору й кликав ними до цілого світа:

— Ходіт невісточко, ходи до тата, нам попа не треба!

Голосно заридав, приляг до землі і нею, як хустиною обтирав сльози і почорнів. Та це благав дальше:

— Або приходи хоть ти, коханко, без дитини та на твої шиї я вздую его руки, а на твоїх губах зачервоніют его губи, а з твоїх очий, як з глілки кирниці, я віловлю его очи і сховаю їх в моє серце, як у коробку. Я, як пес, заноханю его чупер на твої долоні... Коханко, приходи і ратуй старого.

— Ти ще є на світі, а їх нема жадного, то найдіт дорогу до мене та принесіт вість. Насипте студеної роси на мій сивий волос, бо він мене пече кождий, як розжарений дріт. Моя голова палитси від того вогню.

І рвав з голови сиве волосся та кидав на землю.

— Сиве волосе, пали землю, я не годен вже тебе двигати.

До решти обезсилений приляг до землі і лежав довго мовчки, а потім лагідно розказував:

— Послідний раз прийшов Андрій: він був у мене вчений. Тату, каже, тепер ідемо воювати за Україну. — За яку Україну? — А він підоймив шаблев груду землі тай каже: Оце Україна, а тут — і справив шаблев у груди — отут її кров; землю нашу ідем від ворога відбирати. Дайте мені, каже, білу сорочку, дайте чистої води, абим обмивси тай бувайте здорові. — Як, та его шабля блиснула тай мене засліпила. Сину, кажу, та є ще в мене менший від тебе Іван, бери і его на це діло; він дужий, най вас обох закопаю у цу нашу землю, аби воріг з цего коріння й не віторгав у свій бік. — Добре, каже, тату, підемо оба. — Та як це стара вчула, то й зараз видів, що смерть обвилася коло неї білим рантухом. Я подавси до дала сина одного, а я двох.

*) Зі збірки: „Земля".

*) Підтьоцані.

*) Підтьоцані.

ДРУКАРНЯ
У. НАРОДНОГО СОЮЗА „СВОБОДА"
виконує старанно, дешево і на час всякі друкарські роботи як:
СТАТУТИ, ПРОГРАМИ І ТІКЕТИ НА КОНЦЕРТИ, ПРЕДСТАВЛЕННЯ, ПІКНІКИ І БАЛІ, ЯК ТАКОЖ КОВЕРТИ І ЛИСТОВІ ПАПЕРИ ДЛЯ БРАТСТВ, ТОВАРИСТВ І СЕСТРИЦТВ.
"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЩО ДРУКУВАТИ В ГАЗЕТІ?

Зприводу подорожних описів д-ра Скегара вивязалася в „Свободі" дискусія, яка властиво зміряє до того, що є цікавим для читачів нашого орґану.

Я є за таке описування подорожей, бо це є інтересне й повчаюче. Щобільше, я думаю, що редакція „Свободи" зробила би добре діло, коли би передруковувала такі описи з давних часів. Я я певен, що наші люди прочитали би з великим заінтересованням спомини з подорожі Ульріха Бертрма, секретаря французького амбасадора Пальміє, котрий перебував у 17 віці в Польщі й якийсь час у Галичині. Старокраєві наші ґазети передають тепер його описи нашої землі. І те є цікаве, що він пише про Збараж, Тернопіль, Ку чинці, Бережани і інші наші міста. Він описав наші ріки, як називаються і звідки випливають і нашу територію і її населенням. Згадуючи приміром, за Купчинці, каже, що місто спалив ґенерал Хмельницький, а нізніше Москаль, а втретє Татари.

Я кажу, що такі описи можуть одному подобатись, а другому ні. Читачі можуть щодо цього мати й висказувати свої думки. Тільки при критиці завважив я одну хибу, а саме читачі дуже часто повторюють те, що вже другий завважив. Приміром ґром. Яворський відповів дуже добре й точно ґром. Зінюкови. Тому без потреби повторяти те, що написав ґром. Яворський. Можна написати до редакції листа й заявити ій, що погоджуємося з якоюсь висловленою вже думкою, але повторяти тесаме й вимагати це друкувати, річ зайва.

Далі думаю, що було би добре, щоби „Свобода" передруковувала деякі цікаві повісти чи спомини. Правда, деяки скаже, що таку книжку можна собі купити. Та тут треба числитися з дійсним станом, себто тим, що в нас є ще дуже мало людей, котрі відчувають потребу купування книжки. Але можна їх заохотити до купування книжок в той спосіб, що передруковуватимемо дещо з тих книжок в той спосіб, що передруковуватимемо дещо з тих книжок у ґазеті.

До таких книжок, які можна би з користю передруковувати в „Свободі", зачисляю книжки, в яких описується все те, що є звязане з гашою недавною державністю. Такою книжкою є, приміром, спомини д-ра Андрія Чайковского „Чорні гряди". Там він каже, що пише ті спомини кровю серця та звертає увагу, що нам не треба закривати з нашого минулого нічого, навіть наших особистих хиб і помилок, бо в той спосіб скорше загоїмо рани, коли не будемо затаювати того, що було в нас недоброго.

З тої книжки пізнаємо, що були одні, котрі з вірою і повсятою боролися, а другі приглядалися з боку і критикували. Хай про те читають наші люди і хай тепер завчасу стараються усувати наші хиби.

Я прошу редакцію „Свободи", щоби ті спомини передрукувала.

Хочу ще зазначити, що я не є проти того, щоби наші читачі не дописували до ґазети. Нам треба вчитися забирати голос у ріжних справах. Тільки треба добре обдумати те, що пишеться.

І. Ворона,
Провіденс, Р. Ай.

НОВИНА! ШИКАГО І ОКОЛИЦЯ! НОВИНА!

ДОВОДИТЬСЯ ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА ШАНОВНОГО ГРОМАДЯНСТВА МІСТА ШИКАГО І ОКОЛИЦЬ, ДО ВСІХ БУВШИХ ТАНЦЮРИСТІВ ШКОЛИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТАНКУ, ЩО ВЖЕ ВИНАЙМЛЕНО НА ВЕЛИКИЙ ВИСТУП САЛЮ

ШИКАГО СІВІК ОПЕРА

НА ДЕНЬ 8-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1931 РОКУ

І ВЖЕ ПОЧАЛИСЯ ПРИГОТОВАННЯ ДО ВЕЛИКОГО ВИСТУПУ НА НАЙБІЛЬШІЙ СЦЕНІ В ШИКАГО, НА ЯКІЙ МАЄ ВИСТУПИТИ ПОВЕРХ 500 ТАНЦЮРИСТІВ.

З тої нагоди Школа Українського Національного Танку звертається до всього українського загалу, всіх українських орґанізацій та їх провідників, орґанізаторів, священиків, дякоучителів Рідних Шкіл, дірігентів хорів, торговців, Січей, жіночих товариств, драматичних гуртків, запомогових товариств та їх урядників, політичні клюби і всіх редакторів українських часописів на еміґрації, щоб допомогли по можности своїх сил, як морально, так і матеріяльно, щоб цей виступ удався для добра української справи успішно.

Нюйорскі Українці вже доказали, виводячи на найбільшу сцену в світі Метрополитан Опера Гаус 500 танцюристів перед американський культурний світ, що принесло велику славу для них і цілого українського народу, тому мешканці міста Шикаго і околиці не повинні лишитися позаду, в пітки слідом за Ню Йорком, доказуючи, що й вони розуміють вагу так великої праці.

Найбільшою допомогою для сего великого виступу буде вписування дітей до Школи Українського Національного Танку, яких потрібно 500.

З ОГЛЯДУ НА СЕЙ ВЕЛИКИЙ ВИСТУП І ТЯЖКІ ЧАСИ ШКОЛА ДАЄ

ВЕЛИКУ ЗНИЖКУ І ДУЖЕ ДОГІДНІ УМОВИ

Наука вже розпочалась і провадиться покищо в Головній Школі Українського Національного Танку при 2008 В. Шикаго Еве., а від дня 1-го вересня наука буде провадитись нормально по всіх товариствах, котрі будуть мати свої учнів.

УЧНІВ ПРИЙМАЄТЬСЯ НА КУРСИ:

а) Перший — для тих, що ще неучилися танцювати;
б) Другий — для тих, що вже кінчали перший курс;
в) Спеціяльний курс для всіх старших хлопців, що не мають можливости цілого курсу кінчати в хотільни виступити в Опері — курс двох головних танків „Запорожський Герц" і „Аркан коломіяський". Для того курсу є спеціяльні умови.

По всякі інформації проситься голоситись особисто або телефонічно на адресу:

ШКОЛА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТАНКУ В. АВРАМЕНКА
2008 W. CHICAGO AVENUE, CHICAGO, ILL.
Phone: Humboldt 4836

ТАКОЖ МОЖНА ВПИСУВАТИСЯ В СЛІДУЮЧИХ МІСЦЯХ:

Okley & Rice: в о. Тарнавського і д. Атаманця. | **Вест Пулман:** в Шемерадяка, 703 W. 120th St.
Савт-Сайд: в о. Кузьмака, 4952 S. Paulina St. | **Гекон Парк:** в Савчина, 2453 N. Marmora Ave.
Борнсайд: в о. Драпак, 9211 Chauncey Avenu. | **Ірі:** в о. Олянишкий, 1944 W. Erie Street.

Білети на великий виступ в Шікаго Сівік Опері можна вже набувати в головній канцелярії Школи Укр. Нац. Танку і також по всіх місцевих Товариства, по ціні від $1.00 до $5.00.

ПОЧТОВИХ МАРОК УКРАЛИ НА 726,768 ЗОЛ.

Слідство в справі злому до головної почти у Варшаві устійнило, що вломники забрали почтових марок не на 300,000 зол., як зпочатку повідомляли, а на 726,786 зол. Злодії не були фахівцями, бо забрали теж і марки, яких на почті вживають для доплати, а які для них не мають вартости. Досі нікого не арештували. Переводять лише ревізії у продавців марок.

—o—

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

СКРЕНТОН, Пат Бр. св. Василя Вел., від. 22, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться ж20 вересня. Проситься усіх членів явитись, бо маємо важні справи до полагодження. Напоминається всіх членів, щоби заплатили свою вкладку, бо хто не заплатить, буде суспендований. — Н. Тарас, предс.; П. Дочич, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ВОНКЕРС, Н. Й. Укр. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що збори відбудуться в неділю, 20 вересня, точно в годині 2-ій пополудни, в гали Укр. Городи. Клюбу, 29 Джексон ув. Будемо принимати нових членів без оплати вступного. — Н. Чалій, предс.; Гр. Скробач, кас.; В. Мандзій, секр.

— ШІКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 20 вересня, в годині 1-ій пополудни, в гали укр. прав. церкви на Іґл ув. Проситься усіх членів явитись точно, бо є дуже важні справи, а іменно з бушним касієром. Довгуючих членів проситься явитись на мітінґ і вирівнати свої залегдости, або заявити чи будуть дальше платити. Довгуючі члени будуть суспендовані. — Іван Магас, рек. секр.

ВЕСТ ЛСТОН, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 137, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що тривнартальний мітінґ відбудеться в неділю, 20-го вересня, в годині 2-ій пополудни, в гали парафіяльній при 4-тій улици. Контрольна комісія здасть звіт за три місяці. Напоминається довгуючих членів, щоби прийшли на мітінґ і вторалися вирівнати свої залегдости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Микола Підгайний, предс.; Филимон Сагатий, кас.; Михайло Колодруб, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 20 вересня, та ж все. Проситься всіх членів зійтись зараз по Св. Блаґословенім на короткий час і полагодити справи, які є на порядку дня. Пригадується довгуючим, щоби прийшли на сей мітінґ з попросками членів, щоби за них можна закладати в б. касі, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Гр. Костик, предс.; Т. Мороз, кас.; П. Саламака, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 22, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що тривнартальний мітінґ відбудеться в суботу, 19 вересня, в годині 8-ій вечір, в гали Народного Дому, 101 Ґрем ст. Кождий член обовязково повинен явитись, бо маємо много важних справ до рішення. Довгуючі члени мають вирівнати свої залегдости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Невивишійся член підлягає карі 50 ц. в урядних і под. — Ів. Колтюх, предс.; Михайло Баґлай, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Вільна Україна, від. 176, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 19 вересня, в годині 7:30 вечір, в Укр. Гор. Клюбі, 618 Вест Лакавана вЕеню. Проситься всіх членів постарались прибути на сі збори, бо є важні справи до полагодження. Рівнож напоминається всіх членів, щоби постарались заплатити свої вкладки на час, бо банк, в котрім товариство тримало гроші, стала затрений і в товаристві нема гроший. Хто не заплатить до 23 вересня, буде безусловно суспендований, без огляду чи член хорий. Запомогу хорим членам будемо виплачати аж тоді, коли в касі будуть гроші. — В. Павлишин, предс.; С. Петрашук, кас.; Р. Рубльовський, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, діл. 370, повідомляє всіх своїх членів, що збори тривнартальні відбудуться в суботу, 19 вересня, в годині 7-ій вечір, в гали церковній, 127 Парк ул. Проситься всіх членів прибути на час, а довгуючих проситься прийти і вирівнати свої залегдости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — К. Марушак, предс.; Н. Рошка, кас.; Й. Декембер, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, повідомляє своїх членів, що тривнартальний мітінґ відбудеться в неділю, 20 вересня, в годині 2-ій пополудни, в гали У. Н. Союзу. Проситься членів прийти на збори, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени мають вирівнати свої залегдости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Вол. Лелет, предс.; Панна Юшчук, кас.; Мих. Федорів, фін. секр.

ПЛЕЙНС, ПА., Братство св. Андея від. 48, У. Н. Союза, повідомляє членів, що мітінґ відбудеться дня 20. Вересня 1931 в Нагребельного при Ривер Стріт, Плейнс, Па. точно о год. 2-ій пополудни. Контрольори мають порахувати книжки і здати справоздання. Ст. Корбовничак пред.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Бр. св. Георгія, від. 230, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 20-го вересня, в годині 1-ій пополудни, в домі Укр. Нимер. Горожан, Волод. Сегінь, секр.

АКРОН, О. Бр. Сош. св. Духа, від. 295, повідомляє, що тривнартальний мітінґ відбудеться в неділю, 20 вересня, в годині 1-ій пополудни, в гали церковній, 185 Абел і Вашінґтон ул. Обовязком кождого члена є, прибути на сей мітінґ бо маємо дуже важні справи до полагодження. — М. Фінес, предс.; О. Цепко, кас.; П. Славич, секр.

ТАВНТОН, МАСС. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 122, повідомляє, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 20 вересня, в годині 12-тій в полудни, в Тов. Гали, 14 Мелвил Ейв. Кождий член є обовязаний прийти і заплатити свої вкладки. — І. Пашковський, секр.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 20 вересня, в годині 1-ій пополудни, в Юнион Галь, ч. 1, сал 4, другий поверх. Кождий член має явитись на мітінґу і заплатити свою вкладку. Довгуючим членам пригадується, щоби вирівнали свої залегдости в, як найскоршім часі, бо в противнім разі будуть вуспендовані. — Стефан Ганинський, рек. секр.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 73, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що тривнартальний мітінґ відбудеться в неділю, 20 вересня, в годині 10-тій рано, в гали під ч. 1929 Вестчістер ул. Их той мітінґ повинні явитися всі члени, бо є важні справи до полагодження, бо в мітінґ кожде комісії і інші справи. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залегдости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Д. Лободюк, предс.; В. Сейдер, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє всіх своїх членів, що дальше мітінґи будуть відбуватись в неділю, сього місяця, 20 вересня, в годині 1-ій пополудни, в Укр. Дом, 847 Норт Франклін ул. Проситься всіх членів прибути на цей мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Довгуючих проситься вирівнати свої залегдости сього мітінґу. — Р. Карбінет, предс.; П. Семків, кас.; Іванко Савчин, секр.

КЛІВЛЕНД, О., Жіноче Тов. „Згода" від. 358, У. Н. Союза, повідомляє своїх членинць, що місячні збори відбудуться в Неділю 20. вер. о год. 1. по полудни в У. Н. Домі. Проситься всіх членинць прийти і з означений час. Уряд Тов. „Згода"

УЧІТЬСЯ

Знання це скарб, це маєток, якого ніщо не знищить, а який кождому завсіди стане в пригоді.

За людьми, що знають є попит, а з тими, що не знають, ніхто не числиться.

Щоби дати змогу нашим людям доповнити їх знання і дещо доброго легким і вигідним способом навчитись, Українська Торговельна Школа в Шікаго зачне з початком жовтня кілька пожиточних курсів, яких много разів домагався наш загал. Кождий Українець або Українка може вписатись на один з тих курсів. Зачнемо такі курси:

1. КУРС ПРАКТИЧНИХ РАХУНКІВ.

Той курс буде тревати 3 місяці. Оплата 5 долярів. В тім курсі, який є приступний для кождого, навчимо добре рахунків. Покажемо легкі способи додавання, відіймання, множення і ділення, дальше передамо дроби, а також міри, ваги і т. п. Дуже цікаві будуть легкі про скорочене множення, так, що Ви з памяти скорше будете рахувати, як другий на папері. Хто скінчить той курс, то вже нікоди в цілім своїм житю не буде мати клопоту з рахунками. Маду оплату відіберете вже в скорім часі при закупках.

2. КУРС РАХУНКІВ І КНИГОВОДСТВА.

Той курс буде тревати 6 місяців. Оплата 10 долярів. В тім курсі вперед пройдемо всі правила і засади числення, а відтак навчимо докладно книговодства і то так поодинчого і подвійного. Нема пожиточнішої науки як книговодство. Воно всюди потрібне. Навіть там, де вже працюєте, можете дістати о много кращу роботу, коли довідаєтесь, що Ви знаєте книговодство. Але: голодно всі урядники, або кандидати на урядників брацтв, товариств, церков, орґанізацій, кооператив і т. п., повинні конче взяти той курс рахунків і книговодства. Сайт поступає вперед і загал вимагає, щоби урядники в товариствах розумілись на книговодстві і діловодстві. Возьміть той курс і не дайте причини кому до закиду. Знання книговодства усуне много непорозумінь, причиниться до солідности, порядку, а тим самим згоди, а через то піднесе значно наші товариства, громади і орґанізації. Безперечно того, що буде розуміти книговодство, скорше покличуть до проводу. Наука і знання принесе не лише користь, але й честь.

3. ОДНОРІЧНИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ КУРС ДЛЯ БИЗНЕСМЕНІВ.

Дотепер наука в Укр. Торг. Школі тревала 4 роки. Однак цей час є за довгий для бизнесменів, які хотілиб як найскорше використати науку і вказівки, подавані в торговельних курсах в їх власних бизнесах. Тому рішено подати для бизнесменів всю потрібнішу науку в 1-ім році. Відомо, що наші бизнесмени радо привитають то рішення і всі скористають з нагоди. В цім курсі подамо 22 предмети, около 400 лекцій зі всіх галузей торговельного знання. Наука обіймає способи продавання, оголошення, системи збільшення продажи, купецьку психольоґію, економію, товарознавство, книговодство, кредит, право, уклад ціни, обороти товарів, і много, много інших. Курсанти можуть здавати іспити в цілі одержання свідоцтва, або можуть не здавати іспитів, лише брати лекції для власних інформацій і ужитку. Оплата виносить $25 за всі виклади. Більше не треба на нішо докладати ані цента.

4. ДВОРІЧНІ ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ.

Наука в тих курсах така сама як в однорічнім курсі, лише розложена на 2 роки. Ті курси призначені для тих, що не можуть посвятити много часу на науку, або не мають достаточного приготування. Вони призначені для тих, що хочуть колись отворити свій власний сторр, або працювати в сторі чи тут чи в сторі інших, котрі вже мають знання читання і писання. Оплата виносить 25 долярів одноразово, або в 4-ох піврічнихратах по 8 долярів. Це є правильний торговельний курс. Много вже поміщали його і беруть його тепер. Ми віримо, що хто возьме той дворічний курс торговельного знання, то він його зверне на певну і легку дорогу життя. В бизнесі є гроші, лише треба знати, як до бизнесу братися.

5. НАУКА АНҐЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

Для тих, що не знають анґлійської мови або знають її лише трохи, Укр. Торг. Школа зачне знова

КУРС АНҐЛІЙСЬКОЇ МОВИ.

Наука тревае 1 рік. Розложена на 2 піврічні курси. Оплата по 5 долярів за кождий піврічний курс. Неодин знає трохи анґлійську мову в розговорі, але не знає читати ані писати. Тим радимо взяти той курс а також тим, що ще нічого не знають по анґлійськи або дуже мало. Ми маємо кілька сот приємних вістів від тих, що брали вечірні курси, але просто кажуть, що доперва з наших викладів порозуміли анґлійську мову. Неодин каже, що наш курс так його вчить начеб мав свого вчителя в своїм хаті. Усьо є легке, тому що розложено в рідній мові. Кожному, що того зажадає, вишлемо признання учасників курсів з поданням імен і адресів на доказ, що ми не хвалимось, але так пишуть ті, що брали або беруть курси анґлійської мови.

Усі ті курси подаємо письменно, почтою, в українській мові. Ще інші курси виготовляються. Наш загал дуже полюбив спосіб навчання Української Торговельної Школи і це є причиною зросту Школи. З курсів користають всі Українці, походячі з Західної України, з Великої України, з Буковини, з Закарпаття. Мило нам зазначити, що з Великої України маємо дуже великий процент курсантів. Наші виклади йдуть до всіх закутин Зл. Держав і Канади, а також до Галичини, Волині, Мексика, а навіть Арґентини. Наші найбільші і всім знані бизнесмени, священики, робітники, фармері, учителі, брали або беруть-ріжні наші курси і за 6 літ існовання Школи не було ані одного нарікання невдоволення, а за то маємо тисячі признань, які можна наочно переглянути. Ще одні доказ: Коли другі ученики скінчать свої книжки то продають їх за безцін. А наші курсанти не продадуть своїх викладів за ніяку ціну. Видко, як їх цінять.

Громадяни! Користайте з нагоди і вліпіться на той курс, який Вам найпотрібніший. Можна вписатись лише на один курс з виїмкою анґлійської мови, яку можна брати рівночасно з іншим курсом. Ми дали таку малу оплату, пересічно по 8 до 10 центів за лекцію, щоби міг користати з науки і найбідніший. Такої низької оплати не знайдете в цілім світі, однак голосіться скоро, щоби апевнити собі місце. На кождий курс приймаємо не більше, як по 250 учасників. Тому вишліть своє зголошення сейчас.

Ужийте той купон. Що непотрібне, перечеркніть.

Заряд Укр. Торг. Школи.

Я хочу вписатися на Курс Практ. Рахунків і залучаю 5 дол. яко повну оплату.

Я хочу вписатись на Курс Рахунків і книговодства і залучаю 10 дол. яко повну оплату.

Я хочу вписатись на Однорічний Торговельний Курс і залучаю 25 дол. яко повну оплату.

Я хочу вписатись на Дворічний Торг. Курс і залучаю 25 дол. яко повну оплату, або 8 дол. яко першу ратуу.

Я хочу вписатись на Курс анґл. мови і залучаю 10 дол. за оба курси або 5 дол за 1-ший курс.

Імя і назвиско

Докладна адреса

Зголошення шліть на адресу:

UKRAINIAN COMMERCIAL SCHOOL
1434 N. LEAMINGTON AVE., CHICAGO, ILL.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.! ПОЗІР!

ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ 3-та СОТНЯ В НЮАРКУ

—:—: уряджує :—:—

ПЕРШУ ФАМІЛІЙНУ

СІЧОВУ ЗАБАВУ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20-го ВЕРЕСНЯ (SEPT.) 1931 РОКУ

В ГАЛИ ПІД Ч. 249 COURT STREET, NEWARK, N. J.

Комітет просить усіх Українців загостити до нас і забавитися з нами по стрілецьки. За добру забаву ручить комітет. На забаві буде пригравати Січова Оркестра, знана вам усім, котра грає концерти що середи на стації W.H.O.M. під проводом тов. Р. Кузьми. 217

Здорові були — **Д. Чорнюк.**

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ЖЕРЕБЕЦЬКА ЛЮБОВ
відділ 144 Українського Народного Союза,

—:—: уряджує :—:—

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 19-го ВЕРЕСНЯ (SEPT.) 1931 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,
(MANHATTAN LYCEUM)
66-68 EAST 4th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок в годині 7-мій ввечір. — Вступ 50 центів.

Музика під проводом М. Сербінського (Jazz Band).

На бали будеться принимати членів без вступного як до Товариства так і до Укр. Народ. Союза. 217-8

ДЕЩО З МЕДИЦИНИ

(19)

Лікування. Розпізнати золзи значить є дуже тяжко. Тільки бактеріольог може через досліди бактерій напевно розпізнати ню недугу. Спеціяльного ліку на золзи нема, крім щепінки, що в деяких випадках показалась успішною. Найліпше є хоронитися від тої зарази. Звірята, заражені золзами, треба зараз убивати і ціле обійстя докладно вичистити. Ті, що доглядають людей, недужих на золзи, мусять бути дуже обережні, щоб не заразитися. Біля й одіння хорих, що вмерли на золзи, треба спалити або добре виварити. Рани осіб, хорих на хронічні золзи, треба протинати, чистити і дезинфекціонувати.

XVI. Мотилиця.
(Anthrax)

Є це гостра заразлива недуга, спричинена бактеріями мотилиці. Занепадають на неї люди, що працюють при сортованню вовни або шкіри; дуже рідко проявляється вона також у різників. Найбільше випадків тої недуги занотовано в Росії та у людей, що перебирають або прилагоджують імпортовану з Росії вовну. Також у Франції ця недуга добре звісна.

Прояви: Мотилиця проявляється головно у двох формах, а саме висипкою по шкірі і гниючими боляками по тілі або атакуючи легені та віддихову систему чоловіка.

Недуга зачинається звичайно сверблением шиї, рамен і рук, що мали стичність з вовною або шкірами. По кількох днях появляються в тих місцях боляки; тіло напухає шкіра виглядає так, начеб це була недуга рожі. Але боляки ті ніколи не набирають нарви або гною. При тім чоловік дуже ослабає, час до часу рвоґає й омливає. Горячка підноситься високо. Чоловік занепадає на силах, хоч притомний аж до смерти. Коли недуги не лікується, то хорий гине звичайно в часі від 3 до 5 днів по перших проявах.

Найбільший відсоток, а саме 25 на 100, умирає на мотилицю тих, що у них висипка показалася спершу на лици. Коли висипка виступила на інших частях тіла, то смертельність є менша, всього 5 на 100.

Мотилиця може захопити легені через віддихування. Звичайно чіпається вона робітників, що сортують вовну. Прояви цеї недуги показуються дуже скоро приспішенним віддихом, болями в грудях, скорим і слабим жилчиком, страшенним ослабленням тіла. При тім звичайно наступає запалення віддихових рурок, кашель та спльовування пеначе шумовини з горла. Дальше легені запухають. Наступає загальне заваження і конвульсії, а навіть маячіння без памяти. Смерть наступає на протязі одного до трох днів.

Мотилиця може заатакувати також горло і кишки, але це дуже рідко.

Лікування відбувається відповідно до проявів недуги. Боляки та всякі опухнення треба прорізувати. Запускається під шкіру також спеціяльну сироватку. Мотилиця, що захоплює легені, є майже невилічима. Треває так коротко, що нема часу її лікувати.

XVII. Проказа.
(Leprosy).

Проказа — це стара заразлива недуга, яку спричиняють особні бактерії, що чіпаються тільки чоловіка, а ніколи звірят. Істнування бактерій проказа відкрив Гансен в р. 1871. Вони перебувають залозки в боляках прокаженої особи, в клітинах її тіла, в печінці, в селезінці, в шкірі, в калі і т. д.

Про недугу прокази часто згадується в старинній літературі Сходу, особливо в біблії. Але недуга ця не обмежується тільки до теплих країв. Були випадки проказ навіть у таких холодних країях як Норвеґія та Ісляндія. Однак найчастіше лютує вона в Індії і Китаю. Колись була вона розповсюднена по цілому світі.

(Дальше буде).

Мама (до свого малого синка, який сказав неправду): Чи ти знаєш, що діється з малими хлопцями, які говорять неправду?

Хлопець: Знаю, мамо! Вони їздять за половину ціни на залізницях.

НОВІ ТЕАТРАЛЬНІ ТВОРИ

ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ.

ПІДГІРЯНЕ, Мельодрама на 3 дії (9 осіб)	25 ц.
ЗГІДЛИВІ ПОДРУЖЖА, комедія на одну дію. (4 особи)	15 ц.
ЛЮДСЬКІ ЗЕЗИКИ, комедія на одну дію. (7 осіб)	20 ц.
МАНІВЦЯМИ, траґикомедія на 3 дії, з канадійського життя (8 осіб)	25 ц.
АМЕРИКАНКА, комедія на 3 дії. (7 осіб)	25 ц.
ҐРАФ ФОН ҐАБЕНІКС, комедія на 2 дії. (9 осіб)	20 ц.
ГАРНА ГРІШНИЦЯ, траґіфарс на 2 дії. (4 особи)	20 ц.
ВУЙКО З АМЕРИКИ, комедія на 1. дію. (5 осіб)	25 ц.
ЗАЗДРІСНІ, комедія на 2 дії, П. Франка (5 осіб)	25 ц.
РАДНИК ЗАРУЧИВСЯ, комедія в 5-ьох актах, В. Будзиновського (15 осіб)	50 ц.
РАБИ, комедія на 4 дії, О. Турянського (20 осіб)	50 ц.

Належитість разом з замовленням слати на адресу:

"SVOBODA,"
(P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.
81-83 GRAND ST.,

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

UKRAINIAN CHOIR PLEASING ON AIR.

Fine Concert Given by Sts. Peter and Paul Group Under Professor Hwozdovich.

The choir of Sts. Peter and Paul Ukrainian church gave an interesting concert in a broadcast between 7 and 7:30 o'clock last evehing over station WICC at Bridgeport. The choir was under the direction of Professor Roman Hwozdovich. The first number was "Glory Be to God" by the mixed choir, followed by "Our Father by the entire group. "Our Mother of Pachio" was rendered as a duet by Peter Klanko and Paul Dripchak. "Over the White Plains" was rendered by the chorus of mixed voices. "The Trap of the Kossack" (was rendered by the entire group with incidental solo by Olena Horbal. "The Faith of the Soldiers" was the next number by the entire choir. "Song of the Birch" was was rendered by a group of tenors and sopranos. Miss Horbal rendered a pleasing incidental solo for the next number "The Wind," which the entire group sang. "The Gay Cuckoo" and "High Mountains" were then rendered in chorus. The broadcast was concluded with an address in the Ukrainian language by Professor Hwozdovich. Telephone calls and telegrams from various cities in the state flooded the station after the broadcast, but because of the time, request numbers could not be rendered. The request numbers will be played at the next broadcast by the choir.

(The Evening Sentinel, Ansonia, Con., Sept. 14, 1931).

—o—

MORE TROUBLE IN THE UKRAINE.

Revival of Sabotage. DANGER OF POLISH REPRISALS.

Urgent Need for Action by the League.

(*From our own Correspondent.*)

Berlin, Tuesday.

According to the Warsaw correspondent of the "Vossiche Zeitung," there has been a revival of "sabotage" in the Ukraine. A Post Office van was attacked by seven men near Colomea. The policeman who acted as the armed guard was killed. The telephone and telegraph wires at Drohobycz and Borysław were severed and the telegraph poles cut down and laid across the road. No trace has been found of the murderer of the Polish deputy Holowko, who was, by the way, not both stabbed and shot, as stated in my message yesterday, but only shot.

The tone of the Polish press is very menacing, and there seems to be some danger that collective reprisals will be taken, especially if the unknown offenders are not caught. So far there is no evidence to show that either the murder of Holowko or the two acts of sabotage reported since then were committed by Ukrainians. At the same time, the acts of sabotage are all of a kind that must throw the gravest suspicion on the Uwo (the secret Ukrainian military organisation).

It will be remembered that last year the telephone and telegraph wires around Lemberg were cut and a Post Office van was also attacked, and although there seems to have been no definite proof there can be little doubt that these things were done by the Uwo. There has for some time past been considerable anxiety amongst the Ukrainian Nationalist leaders lest some of the younger firebrands should get out of hand. The situation in Eastern Galicia has been very tense of late, and there can be little doubt that belief in violence has grown amongst the younger generation, largely as a result of last year's "pacification" and because of the failure of all the representations made to the League at Geneva, and also because of the terrible oppression that, instead of getting any better, has been growing worse during the last two months.

"Pacification" Threat.

The murder of Holowko and the revival of sabotage are a calamitous prelude to the meeting of the League. It is difficult to see how an even much more far reaching calamity will be everted except at Geneva. Poles and Ukrainians again face one another in harsh antagonism, and the tragic sequence of reprisals and counterreprisals is resumed. There is even talk of another "pacification," in which so many innocent people suffered.

But the intervention of the League, which in any case is long everdue, may yet save the Ukraine, Poland and Eastern Europe.

(The Manchester Guardian, Wednesday, September 2, 1931).

—o—

EASTERN EUROPEAN MINORITIES.

Committee of Three to be Called. LORD CECIL'S ACTION.

Yesterday's Proceedings at Geneva.

(*From our own Correspondent.*)

Geneva, Wednesday.

The assassination last Saturday of the vice president of the Polish Government party, Holowko, which was immediately attributed by the Polish authorities to the Ukrainians, has made a distressing impression on the Ukrainian representatives here, who immediately issued a statement saying that it is impossible to know whether there was a political motive, but that all violent methods are wholeheartedly deplored by the Ukrainian leaders. As your Berlin correspondent has already pointed out, Holowko was specially concerned with the relations of Poles and Ukrainians. He was by no means unpopular, and was the least likely victim in so far as the Ukrainians are concerned.

As there still appeared to be some doubt in certain quarters with regard to the Committee of Three, of which Mr. Henderson was chairman, and which met in London last March to consider the case of the Ukrainian minorities in Poland, I obtained to-day a statement from Lord Cecil on the subject. Lord Cecil proposes himself to represent the British Government on the Committee, thus succeeding Mr. Henderson as chairman. He also proposes to convoke the Committee here after consultation with the League secretariat about a suitable date.

On the other hand, I am reliably informed that M. Piloti (Italy), who is also member of the Committee, considers that the assassination of Holowko has created such a bad atmosphere that it may be better to pass the question over during this meeting of the Council, and one leading Ukrainian to whom I have spoken agrees with this view.

The situation really seems almost hopeless when at any moment the threat of the Polish terror reasserts itself on a slender pretext (and no connection has been proved between the assassination and the Ukrainian organisation so far is know here) and nothing can be done.

(The Manchester Guadrian, Thursday, September 3, 1931).

НОВА ДОРОГА ДО СТАРОГО КРАЮ

Гарна, таньша і вигідніша на найновіших і найкращих кораблях „САТУРНІЯ" і „ВУЛКАНІЯ". На цих кораблях будете мати таку вигоду в ТРЕТІЙ КЛЯСІ, яку тільки можна дістати на других кораблях у другій клясі.

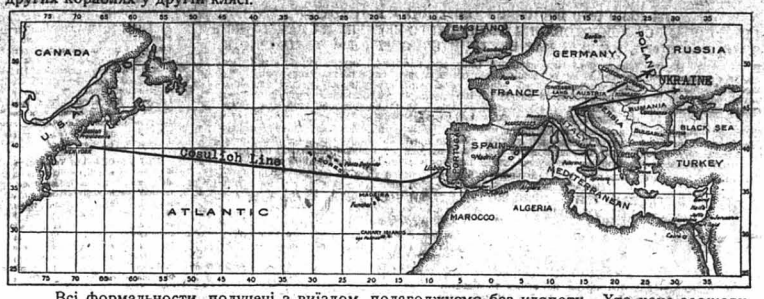

Всі формальности, получені з виїздом, полагоджуємо без клопоту. Хто хоче заощадити гріш, мати чесну обслугу, та відвідати таним коштом РІДНИЙ КРАЙ, хай відноситься писемно або листовно по інформації до:

UKRAINIAN BUREAU of INFORMATION

30 EAST 7th STREET, Tel. Orchard 4-0701. NEW YORK, N. Y.

COSULICH LINE,

17 BATTERY PLACE, Telephone: WHitehall 4-0850, NEW YORK, N. Y.

НА ПРОДАЖ ФАРМИ В СТЕЙТІ НЮ ЙОРК.

ФАРМА 238 акрів рівної землі, добрі будинки, 20 акрів трібого ліса, 13 корів, 1 бугай і всі машинерія. Ціна сеї фарми $9,000, половина готівкою, а решта на легкі сплати.

ФАРМА 120 акрів рівної землі, добрі будинки, нема стаку. Ціна $1,800.

ФАРМА 186 акрів рівної землі, будинки першої кляси, 26 штук худоби, 5 безрог, 85 курей і всі машинерія. Ціна сеї фарми $12,000, готівкою $5,000, а решта на легкі сплати.

ФАРМА 21 акрів, в самім місті, великий сад, добрі будинки, 1 корова, 3 яловки, 100 курей, всі машинерія. Ціна сеї фарми $2,300.

ФАРМА 123 акри, одна з тих мил від міста, 26 штук худоби, 3 коні, 1 безрога, 75 курей і всі машинерія. Ціна сеї фарми $7,000, готівкою $4,000, а решта на легкі сплати.

Маю богато ще інших фарм по ріжних цінах. Хто би собі бажав купити фарму, то прошу звертатися на адресу:

THEODORE STRYJEK,
85 Southern Ave., Little Falls, N. Y.

ВЖЕ Є УКРАЇНСЬКІ ЦУКОРКИ В АМЕРИЦІ.

Перший раз в Історії Америки українці з краю 100% Українські цукорки. А які вони добрі, перший праїз. Замовте і переконаєтеся.

Солодка-Історія (пачка)	50 цент.
Степан, штука	2 цент.
Тарас, штуки 3 за	5 цент.
Оксана, штука	1 цент.
Ярися, штука	1 цент.

Всі цукорки з гарними кольорами і Українськими написами. Замовте на пробу за одного доляра. Хто хотів би їх розпродувати чи взяти представництво на свою місцевість, то проситься голосити разом з першим замовленням.

SURMA,
103 Avenue A, New York, N. Y.

Herman Turkel

АДВОКАТ І ДОРАДНИК ПРАВНИЧИЙ
51 Chambers St., New York City
ROOM 723. — TEL. WOrth 2-7880.
ЦИВІЛЬНІ, КРИМІНАЛЬНІ І РОЗВОДОВІ СПРАВИ.
Виробловання документів, контрактів і полагоджування всяких других легальних справ.
ГОВОРЮ ПО УКРАЇНСЬКИ.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
153 AVENUE B,
NEW YORK, N. Y.
(межи 8. і 10. ул.)
Тел. ALGONQUIN 4-8625.
Урядові години: рано від 10 до 11, ввечір від 6 до 8, а в неділі після умови.

Phone: Main 5720.

O. E. MALISKY,
УКРАЇНСЬКИЙ АДВОКАТ
512 Society for Savings Building,
CLEVELAND, OHIO
Вечерами: 2732 West 14th Street.
Phone: Prospect 7597.

666

ПЛИН або ПАСТИЛЬКИ усуває біль голови і невралгію в 30 мінутах, здержить проступу в одній дни, малярію в 3-ох днях.
666 МАСТЬ на простуду у дітей.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Tel.: Orchard 4-2568
NEW YORK CITY
129 E. 7th STREET,

ПОЗІР! ПОЗІР! НОРТГЕМПТОН, ПА. І ОКОЛИЦЯ!

ЗАХОДОМ АМАТОРІВ ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ
— відограється —
ПРЕДСТАВЛЕННЯ
СТРАЙК
сценічний образ в трох діях з життя хліборобів в Галичині, Н. Струтинського.
В НЕДІЛЮ, 20 ВЕРЕСНЯ 1931
(SUNDAY, SEPTEMBER 20, 1931)
В ГАЛИ ПІД У. П. ЦЕРКВОЮ.
Вступ 50 центів.
Режісер А. Потіха.
Проситься всіх Українців з Нортгемптон і околиці до численної участи на таке гарне і поучаюче представлення. 217

УВАГА! — ТАВНТОН, МАСС., І ОКОЛИЦЯ!

ТОВ. ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА відділ 122 Укр. Нар. Союза
— уряджує —
ОСТАННИЙ ПІКНІК
СЕГО РОКУ
В НЕДІЛЮ, 20 ВЕРЕСНЯ 1931
(SUNDAY, SEPTEMBER 20, 1931)
НА ФАРМІ СТ. ШУРИ.
Початок в годині 2-ій попол.
Музика першорядна.
Вразі непогоди пікник відбудеться на другу неділю.
Уряд Товариства запрошую українських громадян місцевих і позамісцевих як з Провіденс, Кромптон, Сентрал Фолс, Р. Ай., Бостон, Брактон, Метапан, Масс. Просимо, прийдіте на нашу забаву, ми постараємося наших гостей задоволити.
217 Уряд Товариства.

Д-Р ЮРІЙ ГРИШКО

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНТИСТ
725 HAMILTON STREET,
ALLENTOWN, PA.
Офісові години: від 9 рано до 8. вечір
Телефон: 2-1855.

DR. N. M. HNATYSHYN

УКР. ЛІКАР-ХІРУРГ
2732 WEST 14th STREET,
CLEVELAND, OHIO.
TEL.: PROSPECT 7597.

НАЙБІЛЬША КНИГАРНЯ В АМЕРИЦІ „СВОБОДИ"

УКРАЇНСЬКОГО НАРОД. СОЮЗА
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Вартість Книгарні $18,012.75.
Пишіть по найновійший каталог

УСУВАЄ ГАЗИ.

Ніякий лік так скоро не усуває газів і кислів зі шлунка і кишок, як Зеллотон. Вже по вжитю першої коробки запримітите велику зміну. Зеллотон побуджує і скріплює знеможені органи, регулює шлунок, нирки, печінку і кишки та причиняється до виділювання шкідливих нечистостей з крови. Тисячі перекональися в успіхах цього ліку. На правильність шлунка нема нічого ліпшого. Ціна $1.00. Замовлення адресуйте так:

ZELLOTONE CHEMICAL CO.,
307 E. 18th St., New York, N. Y.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТ. ПАРОХІЯ В КАРТИРЕТ, Н. ДЖ., потшукує дяко-учителя, котрий міг би провадити діточу школу, хор, уряджувати представлення і концерти.

Зголошення слати до предсідателя парохії:

JOHN L. GINDA,
390 Grant Ave., Carteret, N. J.

ХОЧУ КУПИТИ ФАРМУ 100 акрів або меньшу, рівної землі. Барна на корови цементованою підлогою, або можу взяти на рент за половину. Прошу голоситися і подати ціну фарми на адресу: 217

ANNA DERENISKI,
Sugar Grove, Pa.

ПОРЯДНИЙ ДЯКОУЧИТЕЛЬ прийме взаміну або опорожнене місце при українській кат. парофії. Інтересуючі дякоучителі, або парохії зволять ласкаво зголоситись на адресу: В c/o "Svoboda," P. O. Box 346, Jersey City, N. J. 217

Д-р Н. Я. МИХАЛЕНКО

УКР. ЛІКАР-ХІРУРГ
1718 WEST GIRARD AVENUE,
PHILADELPHIA, PA.
Урядові години: від 9 до 12 рано; 1 до 5 попол. і 7 до 9 вечер.
Telephone: Stevenson 9620.

ФАРМА 80 акрів, при стейтовій дорозі, ліс, ріка, овочевий сад, земля чорна і рівна. Дім і забудовання першої кляси, знаряди; 8 корів, 2 коні, безроги, кури. Тяжко здибати таку добру землю як та. Хто задумує купити добру фарму, нехай прийде оглянути цю. Ціна $7,000, половина готівкою. Голоситись: 217

A. BANASHEWSKI,
P. O. Box 995, Plainfield, N. J.
Маю кілька дуже таких і добрих ФАРМ на продаж.

ПЕРШИЙ УКР. ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В БРОНКУ І НА ОКОЛИЦЯХ.

Ми робимо гарні похорони
ПО $150

Без ріжниці як далекі позамісцевости, кличте нас:
Офіс: 485 AVON AVENUE.
Phone: Terrace 3-8882, або Waverly 2-1636. NEWARK, N. J.

Tel. Yonkers 3002.
Res. Tel. Nepperhan 1119
Памятайте на ключ: СВІЙ ДО СВОГО
ІВАН ДУЧИНСЬКИЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
46 WASTINGTON STREET,
YONKERS, N. Y.

В разі нещасливого випадку удайтесь до мене, я Вас обслужу чесно і совісно. — Обслуга в день і в ночи. Автомобілі до винайму на всякі оказії.

ТАРЗАНІВ СИН. (40)

Коракови подобалася дівчина й він почув до неї молодечу приязнь. Він уже не міг лишити її тут, щоб над нею знущався шейх. Тепер хлопець задумався, що робити з дівчиною й як її влаштувати так, щоб вона не терпіла дальших мук. Та як він може її взяти в джунглі, де вона буде боятися дикого життя? Корак почув, як дівчина доторкнулася його плеча своєю легкою рукою. Він побачив, що на її віях бренили сльози.

—o—

Copyright 1926 by Edgar Rice Burroughs, Inc. All rights reserved.

„Ходи зі мною!" — сказав хлопець. „Джунглі не є такі страшні, як люди. Жити в джунглях лекше ніж з жорстокими людьми!". Дівчина не розуміла, що Корак говорив, але цілком довірилася йому. Хлопець повів її геть від непритомного шейка. Вони підійшли до паркану. Тут він легко взяв її на плечі й висадив на дерево. Дівчина двома руками обхопила його шию й міцно трималася, все ще не розуміючи, що робиться.

—o—

Таким чином Меріем опинилася в джунглях з незнайомим їй юнаком. Вона вірила йому, бо несподівалася гіршого життя, ніж зазнала дотепер. Швидко вони забралися в гущавину джунглів. Корак затирав за собою всі сліди. Несподівано дівчина скрикнула з переляку й хотіла тікати. Вона перед собою побачила величезну малпу. Корак спинив її. Звертаючись до Акута, хлопець сказав: „Вона буде з нами! Не роби їй ніяких прикростей."

—o—

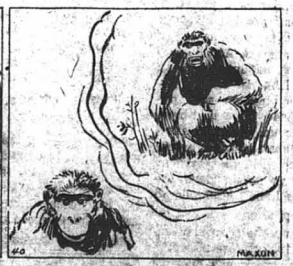

Корак не перечив хлопцеви, але був дуже незадоволений появою нової особи. Адже вона не вміла навіть сидіти на дереві. Тепер буде з нею багато мороки, вандруючи по джунглях. Та коли Корак хоче мати її з собою, то нехай має. Не розумів Акут лише, що в ній подобалося хлопцеви. Лице її було вовсім негарне, бо не схоже на малпяче. Шкіра дуже тонка й без волосся. Дівчина навіть не похожа на ті жінки в джунглях, які Акут здалека бачив.

—o—